

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica - Cod. Ettenheim-Münster 289

Aristoteles

[S.l.], [17. Jahrh.]

Caput 6tum

[urn:nbn:de:bsz:31-130062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130062)

Urgebis. quod e contingens potest esse solum qd si e contingenti
 sequitur contingens potest esse solum qd si e contingenti
 negari potest e solum absolute nuda facta hypothetici. Cuius autem
 facta hypothetici quod debet aliud contingens seu non contingens. potest
 absolute nuda esse potest autem quod scribitur, necessario non e
 non ad calorem. Notabit denique licet e contingenti sequi potest
 necessarium, n. t. ex vero necessario sequi potest e contingens
 hoc ipso quod contingens potest esse solum ad fieri vero potest sequi
 sequitur. quod autem e impossibile sequi potest necessarium sicut
 non per accidens, sed potest considerari regulas.

Capitulum 6um

De syllogismo expositivo exponibili
 et hypothetico copulativo diuinitatis
 et conditionali

Syllogismus expositivus e cuius medius term e singularis et haec
 habet tribus partes e hic tunc qd scribitur diuina supra uerba multos
 hunc syllogismum e fundari in principis legum ita ut suo modo
 distribuat medius sed alii forte medius respondet proprie diuina
 et distributionem et ideo uolunt syllogismum hunc tunc fundari
 in principis metaphisicis in diuina absolute e potest distribui
 medius nec enim potest diuina potest diuina e natura, natura
 diuina e filius qd potest e filius quia rex potest diuina quod quod
 natura diuina e quoad otia potest e e filius sed de his rebus a dicitur.

Syllogismus exponibilis e cuius uia vel utraque promissa debet legiori
 propter reprobationem quod deprobatione ita deinde ita de reprobatione
 diuina exponibilis diuina quia syllogismus exponibilis saepe videtur
 habere tunc tunc, alique uelitis laborare quod de reprobatione e laborant,
 regula bonum a malo dixerunt hanc sicut, tunc sicut e bonum
 cum syllogismum formaliter bonum in se continent. In his syllo-
 gismis e bonum. tunc hoc e tale qd e reprobabile e tale qd e reprobabile e hoc.
 licet nihil sit qd uideatur reprobabile. sensus enim e in maiore, qd tale
 e hoc. illud e nota quod in conclusionem syllogismi exponibilis partem
 conclusiua e potest ponantur tunc xij uia quod potest ponantur
 promissa unde nota e hic syllogismus. uulgo lapis e rationalis.

si per se furabit, suspensibilis, sed non furabit, quod non suspendat, quod
 est ob alia fieri littera longa. debet quod inter conditionem et condi-
 tionem et conentio neopariase forte multa alia, mala est illa sic ita
 bene in se, dicendo si hoc est, suspensibilis, sed hoc est, quod suspensibilis, et non
 autem sic: si hoc suspensibilis, movit sed non suspendit, quod non movit, quia non
 neopariase conentio inter nonum et nonum, potest esse et movit
 quilibet talis modo non.

Syllogismus disjunctivus est, cum maior aliquid affirmat vel negat sub
 disjunctioe per particulam vel aut similem. posuit autem membra
 illa esse veritabiliter contradictoria, id est vel particula vel finalis excludit
 ut: vel est sic vel non, ubi particula vel equivale particula non.
 vel posuit idem membra illa non esse sibi invicem opposita, id est vel particula
 vel finalis tum propositiva ut: vel per se scribit vel non scribit.

Si vero modo est disjunctivus maior veritate si in minore unum mem-
 brum negat, bene alterum in conclusione affirmat et vice versa si unum
 affirmat in minore bene alterum in conclusione negat, ut est in gratia
 dei, vel est in peccato mortali, sed non est in peccato mortali, quod est in gratia
 dei, vel sed est in peccato mortali, quod non est in gratia dei. ratio est quia
 si una contradictoria est vera altera debet esse falsa. dicitur membra esse
 et veritabiliter contradictoria, de his est, in re de formaliter contradictoriis
 loquitur regula in quibus ordinaria ridicula est, unde nota est
 uno contradictorio si alterum inferi: vel est sic vel non est sic,
 sed non est sic, quod est sic, vel est sic vel non est sic, sed non est sic,
 quod est sic, vel duo sunt tria vel non sunt tria, sed non sunt tria, quod sunt
 tria, minor est et conclusio affirmans contradictoria de eodem, quae
 finalis non potest verificari, cum est in minore dicitur verum et in
 minore membrum dicendo quod duo sunt tria, ex quo apparet eiusmodi
 a resolutionem formaliter contrariam huius est inutilis, unde vel neg-
 onda est contra vel ita formari debet syllogismus, vel est sic vel
 est sic, sed non est sic, quod est sic, vel sic: vel est sic, vel non est
 sic, sed non est sic, quod est sic.

Si membra non sunt ita opposita, sed formaliter secundo modo ita ut
 utrumque sit affirmativum, tunc si maior est disjunctiva, et in mi-
 nore unum negat, debet in conclusione alterum affirmari, non ten-
 tatio ergo si unum in minore affirmat, alterum debet negari, ratio

utriusque e quia ad veritatem dignitatis requiritur ut saltem unum
membrum sit verum negatiue obest, si autem sit verum. eodem modo propter
lionaliter dixerit, si maior e negatiua. hinc nota e hanc aptatio:
vel p[er] q[ui]s sit verum vel paulo p[er]hibet, sed vel q[ui]s sit verum q[ui]s p[er]hibet
p[er] q[ui]s sit verum, p[er]hibere bona vero e hanc aptatio vel adon fuit r[ati]o
h[ab]eo vel Eva. sed Eva n[on] fuit q[ui]s p[er]hibet fuit.

Præter q[uo]d bono erit hic syllogismus: vel hodie fuisse in templo vel
n[on] audivisti factum sed audivisti factum q[uo]d n[on] fuisse in templo
e[st] dignitatis q[uo]d si unum membrum e[st] falsum alterum debet e[ss]e verum.
P. N. autem quia maior p[ar]tis e[st] dignitatis p[ar]tis conditionis
in t[er]tio membro. t[er]tium e[st] vel hodie n[on] fuisse in templo vel si fuisse
n[on] audivisti factum: si q[uo]d affirmat conditionem filices deaveri
in t[er]tio factum n[on] potest negare conditione de filices fuisse in templo.

Præter q[uo]d e[st] hic erit bono vel p[er] q[ui]s movet vel paulo ambulat
sed n[on] movet q[uo]d ambulat, sed h[ic] syllogismus n[on] potest e[ss]e bono
cum p[ri]ncipia e[ss]ent vero e[st] falsa conclusio. si maiorem syllogismi
et p[ri]ncipia conditionem ed habere t[er]tio t[er]tium vel p[er] q[ui]s movet
vel si n[on] movet ambulat, sed n[on] movet q[uo]d ambulat, ubi maior e[st] falsa
e[st] syllogismus t[er]tio formatio bono, quod n[on] implicat.

Capitulum 11um

De syllogismo sophisticis.

Præter q[uo]d sophisticis ab h[is]te, quod probabilis que p[ro]pter
similitudinem quoniam habet cum syllogismo videb[er]e syllogismus
cum t[er]tio n[on] sit. sicut ut alibi dicitur qui habet veritatem ap[er]tationem
videb[er]e habere probabilis, et n[on] habet videb[er]e conclusio e[st] conclusio:
quod q[ui]s arguenda di h[ab]ere diu familiare e[st] ut cum veritate n[on] possint
vincere fraudibus deceptioni, quare inuat aliquod cuiusmodi fraudibus
breuiter indicare. deceptio h[ab]et multiplex e[st] imo fieri potest in
materia, cum filices p[ri]ncipia alia p[er] p[ri]ncipia accipiunt in t[er]tio
in quo n[on] h[ab]et t[er]tio, ut si dico p[er] q[ui]s p[er] q[ui]s quod unum q[ui]s tale, illud
magis tale sed p[er] q[ui]s p[er] q[ui]s in illud h[ab]et t[er]tio, fragium fractes
q[ui]s q[uo]d p[er] q[ui]s magis t[er]tio. q[ui]s e[st] illud philosophicum e[st] dicit.
videb[er]e alium t[er]tio habet, alii t[er]tio materiam probabilis
pro certa e[st] improbabilem pro probabili.
Altera deceptio tenet se in forma t[er]tio ap[er]tatione bona que p[er] q[ui]s alia
q[ui]s melig n[on] potest deprehendi quoniam e[st] h[ab]et reguli, ad que vult